

Blodsmitte. Informasjon.

D07290

Utgave:
5.02

Gjelder fra:
07.02.2024

Side 1 av 2

Hensikt og omfang

Sikre gode rutiner slik at risiko for blodsmitte hos de ansatte reduseres. Gjelder for alle som utsettes for blod eller andre smitteførende kroppsvæsker i yrkesmessig sammenheng.

Ansvar/målgruppe

Avdelingsledelsen har ansvar for at prosedyrene gjøres kjent og at forholdene legges til rette for opplæring og forebygging. Den enkelte ansatte har ansvar for å ta nødvendige forholdsregler for å beskytte seg selv og andre.

Handling

Definisjon blodsmitte: infeksjoner som overføres med blod og blodprodukter, blodholdige kroppsvæsker eller vevsvæsker. Blodsmitte kan skje ved stikkskader, bittskader og sprut av blod på slimhinner (øye, nese, munn/svelg) eller defekt hud (åpne sår, eksem, etc.).

Blodsmitte kan ikke overføres ved vanlig sosial omgang eller ved kontakt med hel hud. Det er ingen ekstra tiltak overfor pasienter/beboere med kjent blodsmitte med hiv og hepatitt B, C, D og E. Dette gjelder også ved eventuell undersøkelse eller behandling i sykehjem eller på sykehus. Anbefalte tiltak er basale smittevernrutiner. Disse er basert på prinsippet om at alle kroppsvæsker inklusive blod, sekreter og ekskretter, ikke-intakt hud og slimhinner kan inneholde smittestoffer.

Smitteverntiltak

- Basale smittevernrutiner.
- Pasienter med kjent blodsmitte skal ikke isoleres på grunn av dette og kan normalt dele rom med andre.
- Ved risiko for ukontrollert søl av kroppsvæsker anbefales enerom. Enerom vurderes også hvis pasient ikke klarer å gjennomføre de basale rutinene som er nødvendig for å forebygge blodsmitte.
- Arbeidstakere som i sitt arbeid kan være utsatt for blodsmitte bør vaksineres mot hepatitt B.

Smitterisiko ved stikk med blodig kanyle fra smitteførende person med:

- Hepatitt B: ca. 10% - 30%
- Hepatitt C: ca. 3%
- HIV: ca. 0,3%

Smitteførende	Mulig smitteførende	Ikke/lite smitteførende (hvis ikke synlig blod)
Blod Blodkomponenter	Spinalvæske Peritonealvæske Perikardvæske Sårsekret Fostervann Pleuravæske Leddvæske Vaginalsekret Sæd	Avføring Ekspektorat Tårevæske Oppkast Nesesekret Svette Urin Morsmelk Spytt

Hep.-B, Hep.-C, HIV, AIDS er meldingspliktig til MSIS

Egenbeskyttelse:

- Dekk til sår med vannfast plaster, også når hansker benyttes.
- Bruk hansker ved enhver kontakt med eller ved fare for kontakt med blod/kroppsvæsker.
- Beskytt øyne, nese og munn ved fare for sprut av blod eller kroppsvæsker.
- Beskyttelsesfrakk skal brukes ved fare for søl av blod og kroppsvæsker på arbeidstøyet.

Håndtering av stikkende og skjærende gjenstander:

- Ikke fjern brukte kanyler fra sprøyter, alt kastes i UN godkjent kanyleboks.
- Ikke sett beskyttelseshetter tilbake på brukte kanyler.
- Ikke bryt og bøy kanyler.
- Skjærende og stikkende engangsutstyr kastes umiddelbart i kanylebokser som deretter lukkes forsvarlig. Bruk embalasje som sikrer mot gjennombrudd, brekkasje og lekkasje.
- Ha boksene så nær brukerstedet som mulig.
- Fyll boksene bare ¾ fulle og forsegl dem før transport.

Desinfeksjon av instrumenter og utstyr som er tilsølt av blod og kroppsvæsker:

Varmedesinfeksjon til alt utstyr som tåler varme

- Spyledekontaminator i min. 85°C i min. 1 minutt.
- Vaskedekontaminator i min. 85°C i min. 3 minutter.
- Kjemiske desinfeksjonsmidler til teknisk bruk når varmedesinfeksjon ikke kan brukes.

Blodholdig avfall:

- Kompresser og lignende med mindre mengde blod kan kastes som vanlig restavfall.
- Avfall som er gjennomtrukket med blod kastes som smitteavfall.

Referanser

- Håndbok i hygiene og smittevern, sykehjem og langtidsinstitusjoner. 2013 Ullevål Universitetssykehus, Oslo. Red. BM Andersen. ISBN 978-82-321-0158-0
- [Lov om vern mot smittsomme sykdommer \[smittevernloven\] - Lovdata](#)
- [Forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav \(forskrift om utførelse av arbeid\) - Kapittel 6. Arbeid i omgivelser som kan medføre eksponering for biologiske faktorer - Lovdata](#)
- [Stikkuehell på sprøyter og andre blodeksponeringer - FHI](#)
- [Hepatitt B - FHI](#)
- [Hepatitt C - FHI](#)
- [Hivinfeksjon/Aids - FHI](#)
- [Basale smittevernrutiner i helsetjenesten - FHI](#)